

Leverproblem

Spørsmål: Min mormor har i mange år drukket alt for mye. Hun har nå vært hos legen. Han sier at blodprøvene hennes viser at leveren ikke er frisk. Det er jeg ikke overrasket over. Kan du gi meg litt informasjon om hva dette innebærer?

Svar: Alkohol irriterer leveren. Ved et vanlig og forbigående alkoholforbruk er dette ikke noe problem, fordi leveren har stor evne til å fornye seg. Hvis man over lengre tid drikker for mye, klarer ikke kroppen å reparere skadene raskt nok. Alkohol frigjør også fettstoffer fra kroppens fettdepoter. Fettstoffene blir fraktet med blodet til leveren. Her samler de seg fordi leveren på grunn av alkoholens virkninger ikke klarer å utføre sine oppgaver. Resultatet er at leveren inneholder stadig mer fett og svulmer opp. Dette kalles fettlever.

Hvis alkoholmisbruket vedvarer vil etter hvert stadig større deler av leveren gå til grunne, og den skrumper inn. En skrumplever kan ikke repareres og er en livstruende tilstand. Denne prosessen kan finne sted uten at alkoholmisbruket er åpenbart for andre. Det skyldes at noen mennesker ikke er synlig beruset til tross for de har høy promille, og at følsomheten for alkoholens skadevirkning varierer fra menneske til menneske.

Følgende faktorer påvirker sannsynligheten for alvorlige leverskader.

- Kvinner er to – tre ganger mer utsatt enn menn
- Alkoholens leverskadelige effekter øker med alderen
- Overvekt og et usunt kosthold øker risikoen
- Personer med andre leversykdommer er ekstra sårbare

- Medfødte arvelige egenskaper spiller også en rolle

Sviktende leverfunksjon kan gi en rekke plager deriblant

- Nedsatt appetitt
- Kvalme og oppkast som kan inneholde blod
- Feber
- Forvirring
- Trøtthet
- Gul farge i huden og på det hvite i øynene
- Magesmerter
- Økt væske i magen
- Hevelser i beina
- Gangvansker

Når leverceller blir skadet strømmes innholdet av dem ut i blodet. Mengden av disse stoffene (blant annet ulike leverenzymmer) gir en pekepinn på skadens omfang, men ikke alltid hva den skyldes. Prøvene som din mormor har fått utført viser at hun har et leverproblem, og man mistenker at forklaringen er langvarig alkoholmisbruk. Innen man trekker en endelig konklusjon, er det viktig å utelukke andre årsaker til leversvikt, deriblant virus, medisiner, medfødte egenskaper og miljøgifter. Hvis det viser seg at alkohol som forårsaker din mormors leverproblemer, vil hennes helsetilstand sannsynligvis bli betydelig bedre hvis hun får kontroll over alkoholforbruket sitt.